

Fredrik Blomfelt

11.10.2019

58/19/L/A

Ympäristöministeriö
www.lausuntopalvelu.fi

VN/5591/2019

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Pyydettyinä lausuntona luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

8 Ehdotus 14 §

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 14 §:ään ehdotetaan lisättävän uusi 4 momentti. Pykälä 14 sisältää vesienhoitosuunnitelman valmistelun yhteistyötä koskevat keskeiset säännökset. Ehdotettu lisäys on tekninen, koska voimassaolevaa lakia tarkentavat säännökset sisältyvät vesienhoitoalueista annettuun valtioneuvoston asetukseen (1303/2004).

Metsäteollisuudella ei ole huomautettavaa kyseiseen ehdotukseen.

9 Ehdotus 25 §

Esityksessä ehdotetaan muutettavan vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain pykälää, jossa säädetään mahdollisuudesta pidentää vesienhoitosuunnitelmassa ympäristötavoitteiden saavuttamisen määräaikoja. Pykälän muutos koskee luonnonolosuhteiden vuoksi tehtävää määräajan pidentämistä, jonka ehdotetaan olevan vesipuitedirektiivin kanssa yhtenäinen ja mahdollistavan luonnonolosuhteista johtuvan aikataulupidennyksen käytön vuoden 2027 jälkeen.

Metsäteollisuus pitää ehdotusta erittäin kannatettavana. On hyvä, että voimassa oleva sääntely yhtenäistetään vastaamaan paremmin direktiivin mahdollistamaa joustoa vesimuodostumien luonnonolosuhteista johtuen.

Fredrik Blomfelt

11.10.2019

58/19/L/A

10 Ehdotus 28 a §

Vesienhoitolakiin ehdotetaan lisättävän ympäristöseurannan suorittamista koskeva uusi 28 a §. Eesityksen mukaan säännös vastaisi pääpiirteissään muun muassa kulkemisen ja tutkimusten ja mittauksen osalta sisällöltään ympäristönsuojelulain 172 §:ää ja vesilain 14 luvun 3 §:ää, joissa säädetään kyseisten lakien mukaisten viranomaisten tiedonsaannista mainittujen lakien mukaisissa viranomaistehtävissä. Lisäksi vesilain 18 luvun 7 §:n perusteella lupaviranomainen voi antaa hakemuksesta tutkimuslupan.

Metsäteollisuus näkee, että pykälä antaa viranomaiselle hyvin laajat valtuudet ympäristöseurannan suorittamiseen. Ehdotetun pykälän ja vesilain tutkimuslupan välinen rajanveto jää epäselväksi. Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että pykälässä tarkennetaan viranomaisen oikeuksia ja selvennetään ehdotetun pykälän ja vesilain mukaisen tutkimuslupan välistä suhdetta. Toimivaltuudet ja niiden tarkoitus on tultava selkeästi esille.

Viranomaisella ei pidä olla rajaton oikeus kulkea toisen alueella ja videoida. Voi kysyä, mihin tarvitaan videointia tässä laissa tarkoitetun ympäristöseurannan suorittamiseen? Pykälä antaisi ymmärtääksemme myös mahdollisuuden drone-kuvaukseen. Oikeus ”tallentaa ääntä ja kuvaa” olisi annettava ainoastaan tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa ottaen lisäksi huomioon ne rajoitukset, jotka koskevat yksityisyyden suojaa sekä turvallisuus- tai muista vastaavista syistä ulkopuolisilta suljettuja alueita, joille pääsy edellyttää lupaa.

Pykälän 2 momentin mukainen oikeus kulkea toisen alueella antaisi viranomaiselle oikeuden liikkua ilman maanomistajan lupaa sellaisellakin alueella, joka ei kuulu jokamiehenoikeuden kulkemista koskevan oikeuden piiriin. Liikkuminen esimerkiksi piha-alueella tai erityiseen käyttöön otetulla alueella tai toiminnan harjoittamispaikalla on usein rajoitettua, minkä vuoksi momentissa säädettäisiin viranomaisen oikeudesta liikkua rajoituksista huolimatta tarvittaessa myös siellä.

Pykälän 4 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan ympäristöseurannasta olisi tarvittaessa ilmoitettava etukäteen alueen omistajalle tai haltijalle. Lisäksi esitetään, että tehtävää hoitava voi sopia alueen omistajan tai haltijan kanssa tehtävän suorittamisen yksityiskohdista kuten aikataulusta, järjestelyistä ja tehtävään liittyvistä muista käytännön seikoista.

Metsäteollisuus näkee tarpeellisena muuttaa edellä mainittujen momenttien muotoiluja. Ympäristöseurannasta tulisi aina ilmoittaa etukäteen alueen omistajalle tai haltijalle. On muistettava, että esimerkiksi tehdasalueille ei ole edes pääsyä ilman etukäteisilmoitusta ja yhteyshenkilöä. Mikäli tehdasalueilla kuljettaisiin ilman lupaa ja yhteyshenkilöä, kyseessä oli myös merkittävä turvallisuusriski. Muillakin

Fredrik Blomfelt

11.10.2019

58/19/L/A

alueilla on lähdettävä siitä ajatuksesta, että alueen omistajalla tai haltijalla on tieto siitä, mitä tutkimuksia alueella tehdään. On myös tärkeää, että sovitaan alueen omistajan tai haltijan kanssa tehtävän suorittamisen yksityiskohdista, joten "voi"-sana pitää muuttaa velvoittavampaan suuntaan ("tulee sopia"). Tulisi myös aina sopia, jos ajetaan ajoneuvolla toisen maalla (muualla kuin tiellä). Metsäteollisuus näkee myös, että pykälässä luodaan poikkeavaa normistoa suhteessa maastoliikennelakiin.

Vahingonkorvausvastuun osalta pykäläehdotuksessa on informatiivinen viittaus vahingonkorvauslakiin. Viittauksen sijaan olisi parempi kirjata vahingonkorvausvastuusta suoraan lakiin. Olisi myös syytä tarkentaa kenen kustannuksella ja toimesta vahingonkartoitus tehdään, jotta tuloksena saataisiin objektiivinen arvio mahdollisesta haitasta.

Edellä mainittuja näkemyksiä voidaan esimerkinomaisesti kuvata pohjavesitutkimuksiin liittyvillä haasteilla. Mikäli viranomaiset päättäisivät tehdä pohjavesitutkimuksia esim. suljetulla tehdasalueella pitää tämä tapahtua maanomistajan luvalla ja valvonnassa. Pohjavesitutkimuksia ei tehdä ilman kairauksia. Raskaan kaluston liikuttaminen yksityisiä metsäautoteitä pitkin saattaa aiheuttaa tievaurioita. Miten haitat korvataan ilman että niitä joutuu oikeusteitse hakemaan? Mikäli metsään joudutaan raivaamaan reitti kairauskalustolle, kuka korvaa maanomistajalle mahdolliset haitat ja voidaanko tämä tehdä ilman maanomistajan lupaa? Entä antaisiko pykälä viranomaisille valtuudet jopa kairata pohjavesinäytteitä mökkien pihapiirissä?

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja